

Täysistunto

Tiistai 28.4.2026 klo 14.00

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 201/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 5/2026 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Siellä ensimmäisen puheenvuoron käyttää edustaja Viljanen. Olkaapa hyvä.

Keskustelu

17.47 **Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan muutoksia Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansalliseen täytäntöönpanoon siten, että silakan rysäkalastuksessa luovuttaisiin toimijakohtaisista kiintiöistä ja siirryttäisiin yhteiseen kiintiöön. Esitystä ei voida pitää perusteltuna. Valiokunnan asian tuntijakuulemisissa esiin tuodut näkemykset osoittavat, että toimijakohtaisen kiintiöjärjestelmän säilyttäminen olisi rysäkalastuksen kannalta selvästi parempi vaihtoehto kuin esitetty yhteinen kiintiö. Toimijakohtainen kiintiöjärjestelmä on ollut keskeinen tekijä kalastuselinkeinon vakaudelle ja ennakoitavuudelle. Kun kalastajalla on tiedossa oma kiintiönsä, hän voi suunnitella toimintansa, investointinsa ja työvoiman käytön pitkäjänteisesti. Elinkeinon edustajien mukaan järjestelmä on koettu toimivaksi ja yritystoimintaa vakauttavaksi. Yhteiseen kiintiöön perustuva malli sen sijaan pakottaa kalastamaan mahdollisimman nopeasti ennen kiintiön täyttymistä, mikä tekee toiminnasta arvaamatonta ja vaikeuttaa resurssien hallintaa.

Arvoisa puhemies! Toimijakohtaisista kiintiöistä luopuminen johtaisi käytännössä kilpapakalastukseen. Tällöin etulyöntiasemaan joutuvat ne toimijat, jotka pystyvät aloittamaan pyynnin aikaisemmin tai kalastamaan tehokkaimmin lyhyessä ajassa. Tämä lisää epätasa-arvoa toimijoiden välillä ja heikentää pienempien rannikkokalastajien asemaa. Kilpapakalastus voi myös lisätä ristiriitoja kalastajien ja vesialueiden omistajien välillä sekä eri pyyntimuotojen harjoittajien kesken.

Ekologisesta näkökulmasta toimijakohtainen kiintiö mahdollistaa hallitun kalastuksen. Kalastajat voivat lopettaa pyynnin hallitusti oman kiintiön täytyessä. Yhteisessä kiintiössä pyyntiä jatketaan niin kauan kuin kiintiötä on jäljellä, mikä lisää sivusaaliin ja poisheittojen riskiä sekä voi kohdistaa kalastuspainetta epätasaisesti tietyille alueille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

Lisäksi toimijakohtaisen kiintiön poistaminen voi aiheuttaa käytännön ongelmia saaliin vastaanotossa ja jalostuksessa. Kalastuksen ajallinen keskittyminen vaikeuttaa satamien ja teollisuuden toimintaa ja voi heikentää erityisesti elintarvikesilakan saatavuutta.

Toimijakohtaiset kiintiöt tukevat myös kalastuselinkeinon investointeja ja rahoituksen saatavuutta. Kiintiötä voidaan käyttää lainojen vakuutena, mikä mahdollistaa kaluston uudistamisen ja sukupolvenvaihdokset. Ilman toimijakohtaista kiintiötä rysäkalastajilla ei ole vastaavaa vakuusarvoa, mikä asettaa heidät eriarvoiseen asemaan muihin kalastajiin nähden.

Asiantuntijatahojen lausunnoista huolimatta rysäkalastuksen toimijakohtaisesta kiintiöstä ollaan esityksen myötä luopumassa. On selvää, että muutos heikentää kalastuselinkeinon vakautta, lisää ristiriitoja ja vaarantaa kestävän rannikkokalastuksen toimintaedellytykset.

Mainituista syistä johtuen esitystä ei tule hyväksyä, vaan se tulee ottaa maa- ja metsätalousministeriössä uudelleenvalmisteluun siten, että muutokset valmistellaan yhteistyössä kalastuselinkeinon kanssa. Näin ollen, arvoisa puhemies, ehdotan vastalauseen mukaisesti, että lakiehdotus hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kallio.

17.50 **Vesa Kallio kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Heti alkuun on myönnettävä, että en ole silakan rysäkalastuksen varsinainen asiantuntija, kun enempi nuo sisävedet ovat lähellä sydäntä ja siellä kalat. Mutta tässä tulee tietysti semmoinen ajatus mieleen — kun edustaja Viljanen hyvin kuvasi, miksi keskusta tähän vastalauseen jättää — että yleensä, kun käydään kalassa, liioitellaan sitä saalista. Nyt tässä tietysti herää, ehkä savolaisittain, semmoinen ajatus, että käykö niin, että sitä aletaan vähätellä.

No, se oli sivujuonne, mutta varsinainen syy, miksi pyysin puheenvuoron, vaikka jaaritteluksi meinaa mennäkin, on se, että kannatan tätä edustaja Viljasen tekemää erinomaista esitystä. — Kiitos, ei muuta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.